

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Sžo/50/2015
Identifikačné číslo spisu: 8014201013
Dátum vydania rozhodnutia: 14.12.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Adamcová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:8014201013.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Adamcovej a z členov senátu JUDr. Ivana Rumanu a JUDr. Jozefa Hargaša v právnej veci navrhovateľov: 1) Y. P., bytom B., 2) L. V., bytom D., proti odporcovi: Okresný úrad Poprad, pozemkový a lesný odbor, so sídlom Partizánska 690/87, 058 01 Poprad, za účasti Slovenského pozemkového fondu, regionálny odbor, so sídlom Partizánska 704/31, 058 01 Poprad, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. OÚ-PP-PLO-2014/3683-24-KJ z 25. júna 2014, konajúc o odvolaní navrhovateľov proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 6Sp/23/2014-16 z 12. novembra 2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 6Sp/23/2014-16 z 12. novembra 2014 p o t v r d z u j e.

Navrhovateľom 1), 2) náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

Slovenskému pozemkovému fondu náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

I.

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Prešove (ďalej v texte rozhodnutia aj „krajský súd“ alebo „prvostupňový súd“) postupom podľa § 250q ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) potvrdil rozhodnutie odporcu č. OÚ-PP-PLO-2014/3683-24-KJ z 25. júna 2014, ktorým ako príslušný orgán vo veci uplatneného nároku navrhovateľov 1), 2) na navrátenie vlastníctva k pozemkom nachádzajúcim sa v k.ú. F. Z. podľa ustanovenia § 5 ods. 1 a 2 zákona č. 503/2003 Z.z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z.z. <. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (ďalej aj „reštitučný zákon“ alebo „zákon č. 503/2003 Z.z.“) rozhodol tak, že oprávnené osoby podľa ustanovenia § 2 ods. 2 písm. c) reštitučného zákona, t.j. navrhovatelia 1), 2) spĺňajú podmienky uvedené v ustanovení § 3 ods. 1 písm. m) reštitučného zákona na priznanie práva na náhradu za nehnuteľnosti v kat. úz. F. Z., ktoré prešli do vlastníctva štátu - Frucona n.p. Košice, závod Poprad na základe vyvlastňovacieho rozhodnutia Okresného národného výboru v Poprade č.j. ÚPaSP-1689/89-No z 30. augusta 1989 na výstavbu konzervárenského závodu bez vyplatenia náhrady. Právo na náhradu bolo oprávneným osobám priznané za nehnuteľnosti v katastrálnom území F. Z. zapísané v

pozemkovoknižnej vložke č. 442, mpč. 1897/1 - roľa vo vyvlastnenej výmere 856 m², parcela registra C- KN 968/5, LV č. XXX a to každému v podiele 1. Ďalej rozhodol, že oprávneným osobám sa nepriznáva vlastnícke právo k vyvlastneným nehnuteľnostiam z dôvodu prekážky podľa ustanovenia § 6 ods. 1 písm. a) reštitučného zákona, a to, že pozemok je vo vlastníctve fyzickej a právnickej osoby, okrem povinnej osoby. Tieto dôvody sú podľa ustanovenia § 6 ods. 1 reštitučného zákona zákonnou prekážkou vydania nehnuteľnosti. Odporca zároveň rozhodol, že oprávneným osobám sa poskytne náhrada za vyvlastnený pôvodný pozemok, a to formou bezodplatného prevodu do ich vlastníctva iných pozemkov vo vlastníctve štátu v primeranej výmere a bonite v akej bol ich pôvodný pozemok, ak s tým súhlasia alebo sa im poskytne finančná náhrada.

Krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že podľa námietok navrhovateľov 1), 2) spornou bola otázka, či odporca v súlade so zákonom rozhodol, ak im priznal právo na náhradu za nehnuteľnosti podľa ustanovenia § 3 ods. 1 písm. m) reštitučného zákona a či v tomto prípade bola naplnená zákonná prekážka vydania nehnuteľnosti podľa ustanovenia § 6 ods. 1 písm. a) reštitučného zákona. Ďalej uviedol, že z obsahu administratívneho spisu je nesporné, že navrhovatelia si uplatnili nárok na navrátenie vlastníctva podľa zákona, a to podľa ust. § 5 ods. 1 podaniami z 22. decembra 2004. Tento nárok si uplatnili po pôvodnom vlastníkovi C. V., rod. M., ktorá zomrela dňa XX. R. XXXX. Podľa osvedčenia o dedičstve sp. zn. 19D/70/2003, Dnot 124/2003 z 25. novembra 2003 navrhovatelia 1), 2) sú dedičmi zo zákona podľa § 473 Občianskeho zákonníka v I. dedičskej skupine ako deti poručiteľky C. V., rod. M., teda sú oprávnenými osobami podľa § 2 ods. 2 písm. c) reštitučného zákona.

Krajský súd poukázal na to, že Okresný národný výbor v Poprade, odbor územného plánovania a stavebného poriadku rozhodnutím č.j.: ÚPaSP-1689/89-No z 30. augusta 1989 vyvlastnil časti pozemkov v k.ú. F. Z. pre účely výstavby nového konzervárenského závodu medzi iným aj C. M. z parcely mpč. 1987/1 zapísanej v pozemkovoknižnej vložke č. 442 výmeru 856 m² za náhradu 342,40 Kčs.

Odporca v konaní zistil a aj z obsahu odôvodnenia preskúmaného rozhodnutia a administratívneho spisu vyplýva, že sa nezachovali doklady o vyplatení náhrady (list Okresného súdu Poprad č. 4Dd/104/2011 z 26. apríla 2012, list Štátneho archívu v Levoči, pobočka Poprad č. A/V-2/2014-289 z 3. júna 2013). Týmito skutočnosťami bola preukázaná oprávnenosť reštitučného titulu na navrátenie vlastníctva podľa ustanovenia § 3 ods. 1 písm. m), t.j. pre vyvlastnenie nehnuteľnosti bez vyplatenia náhrady, tak ako to správne uviedol odporca v rozhodnutí.

Krajský súd konštatoval, že podľa identifikácie parciel Správy katastra Poprad zo 14. júla 2010, vyvlastnená časť parcely mpč. 1897/1 o výmere 856 m² je v súčasnosti súčasťou parcely registra C- KN 968/5 zapísanej na liste vlastníctva č. XXX v k.ú. F. Z.. Podľa výpisu z listu vlastníctva č. XXX k parcele č. 968/5 v súčasnosti o výmere 36 489 m² - ostatná plocha je vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti SK Promotion s.r.o., so sídlom Strážska cesta 7892, Zvolen. Uviedol, že zákon č. 503/2003 Z.z. nadobudol účinnosť dňa 1. januára 2004, pričom vlastníkom SK Promotion s.r.o. nadobudol vlastníctvo k predmetnej nehnuteľnosti na základe kúpnej zmluvy, ktorej vklad bol povolený dňa 26. mája 2008 pod č. V 2854/2008. Podľa názoru krajského súdu odporca správne skúmal, kto bol povinnou osobou a teda vlastníkom nehnuteľnosti v čase účinnosti zákona. Podľa výpisu z Obchodného registra Podtatranské konzervárne š.p. Poprad (predtým Frucona š.p.) boli dňom 31. januára 1995 vymazané z Obchodného registra na základe jeho zrušenia bez likvidácie, a to rozhodnutím Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky z 24. októbra 1994 v zmysle rozhodnutia o privatizácii podniku vydaného uznesením Vlády Slovenskej republiky zo 4. augusta 1994 č. 780. Podľa zmluvy o predaji podniku z 31. októbra 1994 č. 629/1994 uzavretej medzi Fondom národného majetku Slovenskej republiky a spoločnosťou TATRAKON spol. s r.o., so sídlom v Poprade, Alžbetina 23, všetok majetok, práva a záväzky zrušeného podniku prebrala uvedená spoločnosť. Z uvedeného vyplýva, že ešte pred účinnosťou zákona č. 503/2003 Z.z. prešlo vlastníctvo k spornej nehnuteľnosti z vlastníctva Slovenskej republiky do vlastníctva právnickej osoby - spoločnosti s ručením obmedzeným. Spoločnosť TATRAKON spol. s r.o., ktorá nemala už status povinnej osoby podľa § 4 ods. 1 reštitučného zákona.

Krajský súd sa nestotožnil s námietkou navrhovateľov, že sa s vyvlastnenými pozemkami nezákonne obchodovalo. Ako vyplýva z vyššie uvedených skutočností navrhovateľa 1), 2) si reštitučný nárok uplatnili podľa zákona č. 503/2003 Z.z., ktorý nadobudol účinnosť dňa 1. januára 2004. V čase účinnosti tohto zákona už spoločnosť TATRAKON spol. s r.o. nemala status povinnej osoby, tak ako to upravuje § 4 ods. 1 reštitučného zákona, a preto ani podľa ustanovenia § 4 ods. 2 reštitučného zákona nebola

povinná rešpektovať zákaz prevodu pozemkov od účinnosti tohto zákona do vlastníctva iného. Status povinnej osoby bol u spoločnosti TATRAKON spol. s r.o. zachovaný iba podľa § 3 ods. 2 zákona č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších predpisov, podľa ktorého s majetkom, na ktorý vznikol nárok fyzickej osobe podľa osobitných predpisov možno nakladať podľa tohto zákona. Nadobúdateľ tohto majetku alebo jeho právny nástupca sa stáva povinnou osobou podľa osobitných predpisov. Ako osobitné predpisy zákonodarca pod čiarou uvádza zákony č. 403/1991 Zb., 87/1991 Zb. a 229/1991 Zb. S odkazom na tieto právne predpisy sa nadobúdateľ privatizovaného majetku štátneho podniku ako povinná osoba stal účastníkom konaní, ktorých predmetom bol uplatnený reštitučný nárok podľa týchto reštitučných zákonov. Tento odkaz sa však nevzťahoval na zákon č. 503/2003 Z.z. V konečnom dôsledku, ako bolo konštatované aj v odôvodnení preskúmaného rozhodnutia odporcu, navrhovateľa 1), 2) si reštitučný nárok podľa zákona č. 229/1991 Zb. neuplatnili. Vychádzajúc z obsahu preskúmaného rozhodnutia, ako aj z obsahu administratívneho spisu krajský súd dospel k záveru, že odporca si v danej veci pre rozhodnutie zadovážil dostatok skutkových podkladov, vo veci zistil skutočný stav a zo skutkových okolností vyvodil aj správny právny záver, na základe ktorého aj rozhodol. Z uvedených dôvodov krajský súd podľa § 250q ods. 2 O.s.p. preskúmané rozhodnutie odporcu ako vecne správne a zákonné potvrdil. O trovách konania súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s ustanovením § 250l ods. 2 O.s.p. a účastníkom náhradu trov konania nepriznal z dôvodu, že navrhovateľa v konaní nemali úspech a odporca aj pri úspechu v konaní zo zákona nemá nárok na náhradu trov konania.

II.

Proti rozsudku krajského súdu podali v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľa 1), 2). Vo svojich podaniach zhodne uviedli, že súd zohľadnil len argumentovanie odporcu odvolávajúc sa len na niektoré zákony, ktoré vyhovujú odporcovi, ktorého cieľom je spôsobiť iným výhodu vyplývajúcu z omeškania, naťahovaním času, čo spôsobuje nerušené aktivity na predmetnej nehnuteľnosti. Uviedli, že nehnuteľnosť bola vyvlastnená za účelom výstavby konzervárenského podniku, čo sa však nestalo. Ďalej poukázali na celý reťazec prevodov s nehnuteľnosťou. Navrhovateľa v 1. a 2. rade uviedli, že rozhodnutie je nesprávne z dôvodu, že súd mal určiť neplatnosť právnych úkonov, ku ktorým vo vzťahu k nehnuteľnosti dochádzalo. Nesúhlasili s priznaním náhradného pozemku, nakoľko vyvlastnený pozemok pokračuje za ich terajším pozemkom a tvorí ucelený celok tak, ako to bolo pred vyvlastnením. Podľa názoru navrhovateľov mal krajský súd určiť ich za vlastníkov vyvlastneného pozemku ako dedičov zo zákona.

III.

Odporca, ani zúčastnená osoba sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadrili.

IV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaných odvolaní (§ 212 ods. 1 O.s.p. s použitím § 246c ods. 1 vety prvej O.s.p.), odvolania prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 250ja ods. 2 O.s.p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk <. a dospel k záveru, že odvolaniam navrhovateľov 1), 2) nie je možné priznať úspech.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1 <., <. O.s.p.).

Podstatou správneho súdnictva je ochrana práv občanov a právnických osôb, o ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní, pričom ide o právny inštitút, ktorý umožňuje, aby sa každá osoba, ktorá sa cíti byť rozhodnutím či postupom orgánu verejnej správy poškodená, dovolala súdu ako nezávislého orgánu a vyvolala tak konanie, v ktorom správny orgán už nebude mať autoritatívne postavenie, ale bude účastníkom konania s rovnakými právami ako ten, o koho práva v konaní ide.

Pri preskúvaní zákonosti rozhodnutia je rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania

napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 1 <. O.s.p.).

Podľa § 2 ods. 2 písm. c) reštitučného zákona, ak osoba, ktorej vlastníctvo k pozemku prešlo v rozhodujúcom období do vlastníctva štátu alebo inej právnickej osoby v prípadoch uvedených v ustanovení § 3 <., zomrela pred uplynutím lehoty uvedenej v ustanovení § 5 <. alebo ak bola pred uplynutím tejto lehoty vyhlásená za mŕtvu, sú oprávnenými osobami štátni občania Slovenskej republiky, fyzické osoby v tomto poradí: deti a manžel osoby uvedenej v odseku 1, všetci rovným dielom; ak dieťa zomrelo pred uplynutím lehoty uvedenej v ustanovení § 5 <., sú na jeho mieste oprávnenými osobami jeho deti, a ak niektoré z nich zomrelo, jeho deti.

Podľa § 3 ods. 1 písm. m) reštitučného zákona, oprávneným osobám sa navráti vlastníctvo k pozemku, ktorý prešiel na štát alebo na inú právnickú osobu v dôsledku vyvlastnenia bez vyplatenia náhrady.

Podľa § 4 ods. 1 reštitučného zákona, povinnými osobami sú právnické osoby, ktoré ku dňu účinnosti tohto zákona majú k pozemku vo vlastníctve Slovenskej republiky právo hospodárenia alebo právo správy, a poľnohospodárske družstvá.

Podľa § 4 ods. 2 reštitučného zákona, povinná osoba je povinná s pozemkami až do navrátenia vlastníctva k pozemkom oprávnenej osobe nakladať so starostlivosťou riadneho hospodára a nemôže pozemok previesť odo dňa účinnosti tohto zákona do vlastníctva iného; takýto úkon je neplatný. Právo na náhradu škody, ktorú povinná osoba spôsobí oprávnenej osobe porušením týchto povinností, zostáva nedotknuté.

Podľa § 5 ods. 1 reštitučného zákona, právo na navrátenie vlastníctva k pozemku môže uplatniť oprávnená osoba do 31. decembra 2004 na obvodnom pozemkovom úrade, v ktorého obvode vlastnila pozemok, a zároveň preukáže skutočnosti podľa § 3 <.. Neuplatnením práva v lehote právo zanikne.

Podľa § 6 ods. 1 písm. a) reštitučného zákona, vlastníctvo k pozemkom alebo k jeho častiam nemožno navrátiť, ak pozemok je vo vlastníctve fyzickej osoby a právnickej osoby okrem povinnej osoby (§ 4 ods. 1 <.).

Podľa § 6 ods. 2 reštitučného zákona, v prípade uvedenom v odseku 1 sa oprávnenej osobe prevedú bezodplatne do vlastníctva iné pozemky vo vlastníctve štátu (ďalej len „náhradný pozemok“) v primeranej výmere a bonite, v akej boli jej pôvodné pozemky, a to

a) v prvom poradí v tom istom katastrálnom území, v ktorom sa nachádzal pôvodný pozemok alebo v inom katastrálnom území obce, v ktorej katastrálnom území sa nachádzal pôvodný pozemok,

b) v druhom poradí v katastrálnych územiach obcí bezprostredne susediacich s obcou, v ktorej katastrálnom území sa nachádzal pôvodný pozemok, alebo

c) v treťom poradí v okrese, v ktorom sa nachádzal pôvodný pozemok,

ak s tým oprávnená osoba súhlasí, alebo oprávnenej osobe sa poskytne finančná náhrada. Ak oprávnená osoba s náhradným pozemkom trikrát nesúhlasí, poskytne sa jej náhrada v peniazoch. Náhradný pozemok sa prevedie na oprávnenú osobu, ak jej bol rozhodnutím priznaný nárok na náhradu za pozemky alebo za spoluvlastnícky podiel k pozemkom, ak výška takého nároku predstavuje výmeru nad 400 m² a ak nárok v peniazoch je väčší ako 166 eur. Ak oprávnená osoba nespĺňa podmienky na priznanie nároku na náhradu za pozemky, náhrada za pozemky sa poskytne v peniazoch.

Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby (ďalej len „zákon č. 92/1991 Zb.“), s majetkom, na ktorý vznikol nárok fyzickej osobe podľa osobitných predpisov (napr. zákon č. 403/1990 Zb. <. o zmiernení následkov niektorých majetkových krívd v znení neskorších predpisov, zákon č. 87/1991 Zb. <. o mimosúdnych rehabilitáciách v znení neskorších predpisov, zákon č. 229/1991 Zb. <. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení neskorších predpisov), možno nakladať podľa tohto zákona. Nadobúdateľ tohto majetku alebo jeho právny nástupca sa stáva povinnou osobou podľa osobitných predpisov.

Predmetom odvolacieho konania v posudzovanej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie odporcu č. OÚ-PP-PLO-2014/3683-24-KJ z 25. júna 2014, ktorým bolo rozhodnuté o reštitučnom nároku navrhovateľov 1), 2) vo vzťahu k nehnuteľnosti, ktorá bola

vyvlastnená ich právnej predchodkyňi bez náhrady.

Odvolací súd v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie správneho orgánu a konanie mu prechádzajúce, najmä z toho pohľadu, či sa súd prvého stupňa vysporiadal so všetkými námietkami uvedenými v opravnom prostriedku a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia správneho orgánu.

Podľa § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd vyhodnotil rozsah a dôvody odvolania navrhovateľov 1), 2) vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu po tom, ako sa oboznámil s obsahom administratívneho a súdneho spisu, pričom nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od právnych záverov obsiahnutých v odôvodnení rozsudku prvostupňového súdu. Preto sa s ním stotožňuje v celom rozsahu, považujúc pritom za nadbytočné opakovať pre účastníkov známe fakty a skutkové okolnosti prejednávanej veci.

Odvolací súd konštatuje, že z pripojeného vyvlastňovacieho rozhodnutia bývalého Okresného národného výboru v Poprade, odboru územného plánovania a stavebného poriadku č.j.: ÚPaSP-1689/89-No z 30. augusta 1989 je zrejmé, že pôvodnej vlastníčke C. M. bol vyvlastnený vlastnícky podiel 1/1-iny na mpč. 1897/1 z pozemkovoknižnej vložky č. 442, o výmere 856 m² za náhradu Kčs 0,40 za 1 m², t.j. za sumu 342,40 Kčs. Vyvlastnenie bolo realizované v prospech Československého štátu v zastúpení Frucony n.p. Košice, závod Poprad pre účely výstavby konzervárenského závodu.

Navrhovatelia 1), 2) si žiadosťou uplatnili právo na navrátenie vlastníctva k pozemkom z dôvodov podľa ustanovenia § 3 ods. 1 písm. m) zákona č. 503/2003 Z.z.

Odvolací súd, zhodne s názorom krajského súdu, uvádza, že zákon č. 503/2003 Z.z. upravuje navrátenie vlastníctva k pozemkom, ktoré neboli vydané podľa osobitného predpisu (zákon č. 229/1991 Zb.).

V prejednávanej veci nebolo medzi účastníkmi konania sporné, že navrhovatelia 1), 2) sú oprávnenými osobami podľa ustanovenia § 2 ods. 2 písm. c) reštitučného zákona, pričom odporca dospel k záveru, že k vyplateniu vyvlastňovacej náhrady nedošlo na základe nedostatku dôkazov o jej vyplatení.

Odporca o žiadosti rozhodol tak, že navrhovateľom v 1. a 2. rade priznal právo na náhradu, pretože vyvlastnené pozemky sú vo vlastníctve právnických osôb, čo predstavuje prekážku podľa § 6 ods. 1 písm. a) reštitučného zákona na navrátenie vlastníctva.

Navrhovatelia v 1. a 2. rade si uplatnili reštitučný nárok podanou žiadosťou dňa 22. decembra 2004, t.j. za účinnosti zákona č. 503/2003 Z.z. Podstatnou pre posúdenie otázky navrátenia vlastníctva k vyvlastnenej nehnuteľnosti bola skutočnosť, či existuje povinná osoba, ktorá ku dňu účinnosti tohto zákona má k pozemku vo vlastníctve Slovenskej republiky právo hospodárenia alebo právo správy, alebo ide o poľnohospodárske družstvo. Nakoľko vo vzťahu k predmetnej nehnuteľnosti bol uskutočnený v rámci privatizácie prevod z vlastníctva štátu na právnickú osobu TATRAKON, spol. s r.o. ešte pred účinnosťou reštitučného zákona, uvedený subjekt si nezachoval status povinnej osoby, ktorá by bola nútená vrátiť nehnuteľnosť pôvodným vlastníkom a ktorá by bola obmedzená v ďalšom nakladaní s nehnuteľnosťou pod sankciou absolútnej neplatnosti uskutočnených prevodov. Následne boli uskutočnené ďalšie prevody a nehnuteľnosť v súčasnosti vlastní spoločnosť SK PROMOTION, s.r.o. Zvolen. Za tohto stavu vo veci neobstojí námietka navrhovateľov 1), 2), že krajský súd sa mal zaoberať neplatnosťou uzatvorených kúpnych zmlúv.

Senát odvolacieho súdu na tomto mieste považuje za potrebné zdôrazniť, že v prípade, ak by k uplatneniu reštitučného nároku došlo za účinnosti zákona č. 229/1991 Zb., t.j. do 31. decembra 1992 situácia by pre navrhovateľov 1), 2) bola priaznivejšia, keďže v danom čase bola nehnuteľnosť vo vlastníctve štátu, ktorý bol povinnou osobou. Ako vyplýva z rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu

Slovenskej republiky (napr. rozhodnutia sp. zn. 1Sžr/137/2014 z 9. novembra 2015, sp. zn. 10Sžr/144/2014 z 30. novembra 2015), povinnou osobou v zmysle ustanovenia § 4 ods. 1 reštitučného zákona je právnická osoba, ktorá má k nehnuteľnosti, ku ktorej si reštitučný nárok uplatnila oprávnená osoba, ku dňu účinnosti reštitučného zákona, právo hospodárenia alebo právo správy pokiaľ ide o nehnuteľnosti vo vlastníctve Slovenskej republiky a poľnohospodárske družstvá. Takto ustanovenej povinnej osobe zákonodarca uložil povinnosť nakladať s pozemkami až do navrátenia vlastníctva oprávnenej osobe so starostlivosťou riadneho hospodára a súčasne jej uložil zákaz previesť takéto pozemky odo dňa účinnosti, t. j. od 1. januára 2004 do vlastníctva inej osoby pod následkom neplatnosti takéhoto právneho úkonu.

Vzhľadom na vyššie uvedené, odvolací súd dáva do pozornosti návrh reštitučného zákona č. 503/2003 Z.z., ktorý bol spracovaný na základe Programového vyhlásenia vlády, v ktorom sa vláda zaviazala obnoviť lehoty na uplatnenie nárokov podľa zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému majetku vo vzťahu k poľnohospodárskej pôde. Cieľom predkladaného návrhu zákona bolo umožniť oprávneným osobám, ktoré neuplatnili svoj nárok v lehote, aby tento nárok mohli uplatniť v novej jednoročnej lehote. Tým bola daná možnosť aj navrhovateľom 1), 2) ako dedičom zo zákona po nebohej C. V., rod. M. uplatniť reštitučný nárok, nakoľko predmetný nárok neuplatnila práve právna predchodkyňa navrhovateľov 1), 2). Nakoľko došlo v priebehu rokov k viacerým zmenám vlastníka a dotknutú nehnuteľnosť už nevlastnil štát, nebolo možné priznať vlastnícke právo k vyvlastnenej nehnuteľnosti, ale len právo na náhradu za nehnuteľnosť a rovnako už nebolo možné napadnúť platnosť jednotlivých kúpnych zmlúv, čo bolo možné len za účinnosti zákona č. 229/1991 Zb., na ktorý odkazuje aj zákon č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby, na základe ktorého by sa preskúmavali jednotlivé prevody.

Odvolací súd konštatuje, že nepochybil preto krajský súd, keď napadnuté rozhodnutie správneho orgánu potvrdil, pričom odvolací súd sa stotožnil s jeho závermi, ktoré krajský súd náležite odôvodnil.

Rovnako správny orgán postupoval pri posudzovaní nároku navrhovateľov 1), 2) v súlade so zákonom, pričom listiny získané v konaní boli podkladom pre jeho rozhodnutie. Správne správny orgán rozhodol, ak navrhovateľom 1), 2) priznal právo na náhradu za pozemok, nakoľko tento bol vyvlastnený bez vyplatenia náhrady, avšak je vo vlastníctve právnickej osoby, čo je zákonnou prekážkou vydania podľa § 6 ods. 1 písm. a) zákona č. 503/2003 Z.z.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 219 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 250l ods. 2 O.s.p. a § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. s použitím § 246c ods. 1 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky tak, že navrhovateľom 1), 2), ktorí v tomto konaní nemali úspech ich náhradu nepriznal, odporcovi náhrada trov zo zákona neprináleží a do konania pribratý účastník si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil (§ 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 250l ods. 2 O.s.p., § 250k ods. 1 O.s.p. s použitím § 246c ods. 1 vety prvej O.s.p.).

Odvolací súd v odvolacom konaní postupoval podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, ktorý bol zrušený zákonom č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (§ 473), ktorý nadobudol účinnosť dňa 01.07.2016.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok, ktorý v § 491 ods. 1 ustanovil, že ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

Podľa § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

V súlade s vyššie uvedenými prechodnými ustanoveniami odvolací súd v predmetnej veci postupoval

podľa doterajšieho predpisu, Občianskeho súdneho poriadku.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.